

Centre: IES Paco Mollà de Petrer

Professora responsable: Francesca Navarro Roman

1. Tipus de tàndem

Al llarg de les sessions en què he treballat els tàndems lingüístics en l'oralitat, vaig plantejar la tasca entre els alumnes de l'institut de secundària en què treballo, dins de l'aula-classe i en horari lectiu, concretament en el temps del pati. Els tàndems han sigut, doncs, entre iguals, és a dir, entre els mateixos alumnes.

2. Idioma

Tots els participans són castellanoparlants, només uns pocs dominen el català amb fluïdesa. Els idiomes que hi han participat són, doncs, el català i el castellà.

3. Descripció dels participants

Com he comentat adés, els participants són alumnes del centre educatiu on treballo, l'IES Poeta Paco Mollà de Petrer. Concretament han sigut alumnes de quart d'ESO i de primer de Batxillerat. Hi han participat una vintena d'alumnes, i s'han format, doncs, deu tàndems. He confeccionat els tàndems a partir de tres grups d'alumnes, un de quart d'ESO, alumnat que prové, majoritàriament de col·legis on dugueren a terme els seus estudis en el programa d'ensenyament en valencià o en el programa d'incorporació progressiva. Malauradament, per política interna de l'institut, aquest alumnat no pogué seguir els seus estudis de

secundària en la mateixa línia, ja que no els l'oferiren. És per això que tenim un alumnat heterogeni quant al domini de la llengua.

Aquesta mateixa situació la trobem en un dels dos grups de Batxillerat, el d'humanitats, mentre que l'alumnat de l'altre grup, el d'arts, prové de poblacions diverses (Novelda, Monòver, Elda i Petrer) i encara mostra diferències més extremes quant al coneixement de la llengua i la fluïdesa a l'hora de practicar l'oral. Val a dir que, de primer antuvi, cap alumne es relaciona amb els altres en català, tot i que alguns d'ells són valencianoparlants, a casa i amb uns poc amics.

4. Valoració global de l'activitat

Si ben és cert que he tingut pocs alumnes que serviren per a guies, perquè es tractaven de catalanoparlants, també és més cert que tot el conjunt de persones s'ha beneficiat de les activitats del tàndem, perquè ha practicat més la llengua parlada. És aquesta la raó que els ha impulsat a ocupar un temps d'esbarjo en una activitat que, de primer antuvi, semblava del tot acadèmica.

Els participants han qualificat l'experiència com a molt positiva, segons em van comentar en finalitzar les sessions del tàndem. També desitgen continuar-les fins a la fi del curs i que es continue en el curs vinent ja que, segons ells, han notat milloria en la fluïdesa i la conversa en català.

Així mateix, com a professora, he comprovat d'una banda el que l'alumnat verifica l'assoliment de la seguretat en si mateixos a l'hora de parlar català, i de l'altra banda també la pèrdua de por de fer-ho amb companys amb qui habitualment parlen castellà. És per això que valore molt positivament l'activitat

des del punt de vista de l'autocorrecció lingüística, però també en l'apartat sociolingüístic, en concret en l'autoestima i l'estima per la llengua del poble.

5. Nombre de sessions

a. Sessió 1:

i. **Activitat:** De segur que ens coneixem?

ii. **Objectius:** Conèixer-se tots els membres del grup i tria dels tàndems.

Practicar l'oral, fer presentacions orals i parlar davant d'un gran grup.

iii. **Durada:** Mitja hora, el que dura el primer pati (de 10:30 a 11:00 hores).

iv. **Procediment:** Primerament fem activitats de gran grup o de contacte per conèixer-se. Concretament, col·locats en rotle, cada membre del grup es presenta als altres i s'identifica amb una fruita; després, el que li segueix per ordre fa el mateix i recorda el nom i la fruita del membre anterior. Es tracta, doncs, de treballar la memòria i de trencar el gel. Després, aleatòriament, qui dirigeix el grup els pregunta per un participant en concret, del qual han de recordar el nom i la fruita assignada.

La persona que ho dirigeix tria les parelles i en són els membres els qui decidixen qui farà de guia i qui d'aprenent. La primera conversa consistirà en una presentació, amb una breu entrevista, dirigida per la guia: qui ets?, d'on ets?, quants anys tens?, què estudies?, què t'agradaria fer o en què t'agradaria treballar?, on vius?, què t'agrada fer en el teu temps lliure?, tens germans? Quants en tens?, etc. És a dir, preguntes per conèixer el company. Tot seguit, és l'aprenent qui formularà les preguntes i en aquest cas el paper de guia i

d'aprenent s'intercanviaran, només que l'anterior guia mantindrà el paper de corrector.

v. Avaluació: En acabar l'activitat, cada membre dels tàndems fa la presentació del company, relatant tot el que l'altre li ha dit, quin nivell consideren que tenen de llengua, quins problemes han tingut i quins errors han corregit, així com la quantitat i la qualitat de la conversa. D'aquesta manera valore no sols la part gramatical, sinó també l'interés dels membres del tàndem i esbrinaré si la parella ha estat ben triada o no, quant a interessos, si el guia fa la seua funció correctament i fa que l'altre parli i el corregeix com toca.

vi. Resultats: Molt bons, perquè ha funcionat: tots els alumnes han participat activament, fins i tot els ha semblat una sessió curta. Tot i això, a alguns els costa mantenir la conversa sencera en català, de tant en tant tornen al castellà.

b. Sessió 2:

i. Activitat: On vull anar de viatge?

ii. Objectius: Parlar sobre llocs on viatjar, parlar en públic, practicar l'oral, seguir amb el coneixement de l'altre i practicar la correcció lingüística, si s'escau.

iii. Durada: La mitja hora del primer pati (des de les 10:30 fins a les 11:00 hores).

iv. Procediment: Tornem a fer els tàndems i en aquest cas parlen tots dos (com en la sessió anterior). El guia pregunta al company per llocs on viatjar, quin seria el seu viatge ideal i per què, i l'altre hi respon. Després és l'aprenent qui guia la conversa. Una vegada fet això, hi ha canvi de parella i en aquest cas, cada membre conta on li agradaria anar i on vol anar el company anterior.

v. Avaluació: Fem parlar a tots, un per un, sobre l'entrevista, què han dit els companys que han tingut, sobre els errors més freqüents que han comés i de quina manera els han corregits. Ho anote tot i veig les diferències amb la sessió anterior.

vi. Resultats: En aquesta ocasió també han anat molt bé quant a errors, ja que n'han comés menys i els ha resultat la sessió curteta. A més, pocs d'ells fan canvi de llengua de tant en tant.

c. Sessió 3 :

i. Activitat: Frases fetes i refranys.

ii. Objectius: Reflexionar sobre dos refranys proposats: «quan el gat dorm, les rates ballen », dedicada especialment als animals domèstics, i « abans és l'obligació que la devoció». També, com en la resta de sessions, practicar l'oralitat.

iii. Durada: La mitja hora del pati (de 10:30 a 11:00 hores).

iv. Procediment: Tornem a les parelles-tàndems inicials. Amb el full de suport, guien les converses a través de l'entrevista, com en les sessions anteriors. Cada frase està acompanyada d'un conjunt de preguntes que farà el guia i l'altre hi respondrà. Així mateix, també s'intercanvien els papers: l'aprenent fa d'entrevistador i el guia d'entrevistat.

v. Materials de suport: paper de guia de conversa, format per preguntes referents als refranys.

vi. Avaluació: com en les sessions anteriors, anotem els errors corregits, també aquells que es van corregir en les sessions anteriors i que ara no fan (per tal que siguin conscients de la pròpia evolució). A través d'una intervenció

ben curteta de cada membre del tàndem en veu alta i davant dels altres companys, escoltem les respostes dels companys, a quines reflexions han arribat, què opina dels refranys i de les qüestions proposades el company o companya del tàndem. Totes les respostes poden crear debat en la resta de companys.

vii. Resultats: Han sigut molt bons, no sols per la participació activa dels companys, sinó també perquè cada vegada la correcció és més habitual i conscient. A més, l'activitat els ha fet reflexionar sobre el treball i els animals domèstics.

d. Sessió 4:

i. Activitat: D'on ve la postal?

ii. Objectius: Volem treballar els adjectius, els adverbis de lloc, també els temps verbals en passat (per a emprar-lo en el record de viatges i anècdotes). Practicar l'oral i la relació entre companys.

iii. Durada: La mitja hora que dura el pati (de 10:30 a 11:00 hores).

iv. Procediment: Repartisc a cada parella una postal, de manera aleatòria, de qualsevol lloc. El que han de fer és comentar-la. El guia farà preguntes sobre el lloc, si el coneix o no, si li agradaria anar-hi, si sap alguna cosa d'eixe lloc i si li agrada la postal. També s'intercanvien el paper de manera que el guia passa a ser l'entrevistat.

v. Materials de suport: Postals.

vi. Avaluació: Com en les sessions anteriors, els participants comenten què han dit en la conversa, també esmenten els errors comesos i corregits (que haurem d'apuntar per observar-ne l'evolució).

vii. Resultats: Les postals donen molt de joc per a parlar, però com que les he repartides aleatòriament pot donar-se el cas que un tàndem tinga una postal d'un lloc desconegut per a aqueixos participants. En aquest cas, convindria canviar-los la postal per una que puguen situar dins del seu bagatge cultural.

e. Sessió 5

i. Activitat: Doncs jo no/sí que hi estic d'acord!

ii. Objectius: Treballar l'oral, també la presa de posicions contràries.

iii. Durada: la mitja hora que dura el primer pati (10:30-11:00 hores).

iv. Procediment: He repartit una fotocòpia d'un article d'opinió aparegut en el setmanari local *El carrer*, de Petrer, concretament el corresponent del 24 al 30 d'abril del 2009. Aquest article d'opinió, escrit per un xic de l'edat d'alguns dels participants (15 anys), expressa el malestar per aquelles opinions que denigren el poble. Centrat en les picabaralles entre Petrer i la població veïna, Elda, cada membre del tàndem ha d'adoptar la postura amb què es mostre contrari, o en tot cas un n'adopta una i l'altre n'adopta l'altra, sempre aportant arguments a favor o en contra.

v. Materials de suport: fotocòpia de l'article d'opinió aparegut al setmanari *El carrer* del 24 al 30 d'abril del 2009, firmat per Alberto Albert Alonso.

vi. Avaluació: Cada tàndem comenta què ha parlat, cada membre comenta què ha dit l'altre, de manera que treballem, com en les altres sessions, la memòria. Apunte els errors i fem, una vegada parlats tots els tàndems, un debat. Com a cloenda de les cinc sessions de tàndem, recordem els errors típics, si han notat milloria quant a la fluïdesa i la correcció d'errors, i els recorde aquelles errades que al principi de l'activitat feien i que ara ja no fan, i

subratlle aquells errors que encara fan, tot fent reforç positiu quant als objectius assolits.

vii. Resultats: han sigut bons, ja que, a pesar d'alguns cas aïllat i escadusser, ningú passa al castellà per a expressar-se i s'autocorregeixen els mateixos membres que fan d'aprenents.